

ХУРГАН

ОНЬЮН ҮГЭНҮҮД

Арбан хурган
Амаа эдеэлүүлдэг.

Сэсэн хүнэй тархи һонор,
Уран хүнэй хурган уян.

Арга ехэтын арбан хурган аbtай,
Хоро ехэтын хоёр нюдэн аbtай.

Тохир хурган аман тээшээ,
Тохой модон тэнгэри тээшээ.

Тугад шубуун ой тээшээ,
Тохир хурган аман тээшээ.

Эсэгэ, эхын олоһон барагдажа болох,
Эрхыгээрээ олоһон барагдахагүй.

Альганай шэнээн атаан,
Хурганай шэнээн хорон.

Танилай хойноһоо
Табан хурган.

Гоё гуталай һэшжэлдэ
Гурбан хургаяа тайражка зохёобо.

Ганса хурганһаа
Арбан хурган хүсэтэй.

Табан хургандаа адли мэдэхэ.

ТАБАН ХУРГАНАЙ НЭРЭНҮҮД

1. Эрхы
2. Долёобор
3. Дунда хурган
4. Нэрэгүй хурган
5. Шэгши.

* * *

1. Томо хурган
2. Заадаг хурган
3. Дунда хурган
4. Нэрэгүй хурган
5. Одхон хурган

* * *

1. Томоодой
2. Заадай
3. Дундай
4. Нэрэгүйдэй
5. Бэшүүдэй

* * *

1. Барбаадай
2. Батан түүлэй

2. Батал түүжин,
3 Тоохон тобшо.
4. Толи мэргэн
5. Бишыхан шэгшүүдэй

* * *

1. Барбаадай
2. Бад барбаахан
3. Толи байса
4. Тос hyуса
5. Бишыхан шэгшүүдэй

* * *

1. Прапорщик
2. Старшина
3. Сержант
4. Ефрейтор
5. Солдат

* * *

1. Хамталан баригша
2. Бахим баригша
3. Шангадхан баригша
4. Логоодон баригша

т. Догодогийн Чаршиш
5. Түхалан баригша

* * *

1. Зандагша
2. Захирагша
3. Зонхилогшо
4. Заабарилагша
5. Заруулагша

* * *

1. Хүндэлэгшэ
2. Хараагша
3. Хайллагша
4. Хүхигшэ
5. Хөөрөгшэ

* * *

1. Амаршалагша
2. Амталагша
3. Айладхагша
4. Асуугша
5. Абаралдагша

* * *

Бад балай – эрхы,
Батан туулай – долёбор,
Тойн тобшо – дунда хурган,
Толи мэргэн- нэрэгүй хурган,
Бишыхан шэгшүүдэй – шэгшы хурган.

* * *

Барбаадай,
Басан сарпаа,
Бастай наймаг,
Омнин Жигжид,
Сэжэгэнээн панаа.

* * *

Бад Баахан,
Баахан туулай,
Толиин мэргэн,
Тухан тобши,
Бишыхан шийдэй.

* * *

Бад баалай,
Батан төөлэй,
Үндэр хөөлэй,
Охорхон Бата,
Бишыхан шийдэй.

www.nomoihan.com